

TOIMINTASUUNNITELMA 2015

Yhdistyksen toiminta rakentuu vuonna 2013 hyväksytyn strategian pohjalle.

I. Missio, visio ja tavoitteet

Vapaa Sivistystyö ry:n *missiona* on vapaan sivistystyön asemaan ja toimintaedellytyksiin vaikuttaminen.

Vapaa Sivistystyö ry:n *visiona* on olla vaikuttava vapaan sivistystyön edistäjä ja puolestapuhuja.

Yhdistyksen *tavoitteena* on

- ylläpitää ja parantaa vapaan sivistystyön oppilaitosten toiminnallisia edellytyksiä vaikuttamalla alan lainsäädäntöön ja rahoitusjärjestelmään
- puolustaa ja vahvistaa vapaan sivistystyön asemaa suomalaisessa koulutus- ja oppimisjärjestelmässä sekä lisätä tietoisuutta uusista koulutustehtävistä ja edistää avautuvien mahdollisuuksien haltuunottoa yhdessä jäsenliittojen kanssa
- lisätä vapaan sivistystyön tunnettuutta ja julkista arvostusta
- edistää vapaan sivistystyön kansainvälistä vuorovaikutusta yhteistyöjärjestöjen kautta.

Yhdistyksen *ydintehtävät* ovat

- edunvalvonta ja vaikuttaminen vapaan sivistystyön asemaan ja toimintaresursseihin
- vapaan sivistystyön julkikuvan kirkastaminen ja tunnettuuden lisääminen yhdessä jäsenliittojen kanssa
- mukanaolo kansallisen linjan määrittelyssä suhteessa kansainvälisiin yhteistyöjärjestöihin.

2. Edunvalvonta ja vaikuttaminen

Toimintavuosi 2015 tulee olemaan tärkeä yhdistyksen jäsenjärjestöjen oppilaitosten ja koko vapaan sivistystyön kannalta. Vapaan sivistystyön ja toisen asteen koulutuksen uudistetut lait on tarkoitus hyväksyä eduskunnassa toimintavuoden aikana. Samalla tarkastellaan oppilaitoskentän rakennetta. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestämisluvut uusitaan toimintavuonna. Samoin vapaan sivistystyön ylläpitämisluvut uusitaan joidenkin oppilaitosten osalta. Uuden rahoitusjärjestelmän on tarkoitus olla voimassa vuoden 2016 alusta lähtien ja uuden rakenteen vuoden 2017 alusta lähtien.

Yhdistys tekee edunvalvontaa ja vaikuttamista tiiviissä yhteistyössä jäsenjärjestöjen kanssa. Valtakunnallisten liittojen kesken sovitaan tilanteen mukaan konkreettisesta vaikuttamistyön työn- ja vastuunjaosta. Näin varmistetaan toiminnan vaikuttavuus, poistetaan päällekkäisyyksiä ja luodaan yhteistä vapaan sivistystyön linjaa ja kuvaa.

Yhteisjärjestön työssä hyödynnetään jäsenjärjestöjen vahvuuksia ja tukeudutaan jäsenjärjestöjen erityisosaamiseen. Näin vapaan sivistystyön järjestöllinen osaamisresurssi on tehokkaassa käytössä ja toimii saumattomasti yhteen.

Edunvalvonnan ja vaikuttamisen tavoitteet ilmenevät yllä olevista yhdistyksen perustavoitteista.

Käytännössä edunvalvonta ja vaikuttaminen tarkoittavat ainakin seuraavia asioita:

- aktiivinen edunvalvonnallinen yhteydenpito päättäjiin ja viranhaltijoihin yhteisesti määritellyin perustein
- jäsenjärjestöjen tukeminen niiden erityiskysymyksissä yhteisesti sovitulla tavalla
- hallituksen hyväksymien aloitteiden tekeminen sekä lausuntojen ja kannanottojen antaminen vapaan sivistystyön yhteisistä asioista
- kehittämistyöryhmissä ja -toimikunnissa mukana oleminen, kun kysymys on vapaan sivistystyön yhteisistä kysymyksistä
- toimintaympäristön muutosten ennakointi ja muutoksiin reagoiminen vapaan sivistystyön osalta sekä jäsenjärjestöjen informointi muutosnäkymistä
- vaikuttamisviestintä poliittisiin päättäjiin ja viranhaltijoihin erityisessä viestinnän strategiassa sovitulla tavalla

Keskeisinä huomion ja vaikuttamisen kohteina ovat vuonna 2015

- vapaan sivistystyön lain eduskuntakäsittely
- valtion talousarvio sekä mahdolliset rakenteelliset uudistukset ja säästöpäätökset
- vapaan sivistystyön esille nostaminen vaalivuonna 2015 yhteistyössä jäsenjärjestöjen kanssa
- kansallisen osaamisperustan vahvistaminen -hanke
- koulutuksen järjestäjän kehittämissuunnitelma -hanke
- vapaan sivistystyön kehittämissuunnitelman laatimistyön käynnistäminen yhdessä Opetushallituksen kanssa
 - alueellisen palvelutehtävän tarkastelu ja vapaan sivistystyön alueellisen yhteistyön vahvistaminen
 - vst-oppilaitosten työn kehittämiseen tarkoitettuihin koulutusmäärärahoihin sekä hankerahoitukseen vaikuttaminen yhteistyössä jäsenjärjestöjen kanssa
- koulutusvienti

Yhdistys toteuttaa toimintavuoden 2015 tavoitteitaan tiiviissä yhteistyössä jäsenliittojen kanssa. Vaikuttamis-työn keskeisinä kohteina ovat opetus- ja kulttuuriministeriö, valtioneuvosto, eduskunta, Opetushallitus, työ- ja elinkeinoministeriö ja Suomen Kuntaliitto. Opetus- ja kulttuuriministeriön yhteydessä toimii Vapaan sivistystyön yhteistyöryhmä YTR. Se käsittelee vapaan sivistystyön lainsäädäntö-, rahoitus- ja kehittämishankkeita ja toimii yhteistyöelimenä vapaan sivistystyön toimijoiden ja OKM:n välillä. YTR:n puheenjohtajana toimii liiton puheenjohtaja ja sihteerinä liiton suunnittelija.

Yhdistys jatkaa toimintavuonna vuonna 2013 aloitettuja vaikuttajatapaamisia (vapaan sivistystyön kannalta keskeiset ministerit, kansanedustajat ja viranhaltijat). Tapaamisten keskeisenä sisältönä on vapaan sivistystyön aseman ja tunnettuuden vahvistaminen sekä toiminnallisten resurssien varmistaminen.

Eduskunnassa toimii vapaan sivistystyön verkosto, johon kuuluu edustajia kaikista eduskuntaryhmistä. Yhdistys järjestää kansanedustajatapaamisen kaksi kertaa vuonna 2015.

Yhdistyksen nimeämät edustajat toimivat erilaisissa työryhmissä ja toimikunnissa tuoden esille vapaan sivistystyön näkökulman.

Yhdistys osallistuu kestävä kehityksen yhteiskuntasitoumuksen toimeenpanoon vapaassa sivistystyössä. VST:n edustaja osallistuu Itä-Suomen vapaan sivistystyön yhteistyöelimen toimintaan.

Edunvalvonta- ja vaikuttamistyön linjaukset hyväksytään liiton hallituksessa. Yhdistyksen puheenjohtajan tehtävänä on hoitaa käytännössä edunvalvontatyötä ja toimia tiiviissä yhteistyössä varapuheenjohtajien ja hallituksen kanssa.

3. Viestintä ja brändityö

Vapaa sivistystyö toteuttaa viestintästrategiaa siten, että vapaan sivistystyön oppilaitokset ja niiden valtakunnalliset liitot huolehtivat vapaan sivistystyön koulutuksen markkinoinnista paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti. Oppilaitokset ja niiden valtakunnalliset liitot huolehtivat oppilaitosten ja oppilaitosryhmien julkikuvasta ja tunnettuudesta.

Yhdistys kohdistaa vaikuttamisviestinnän niihin tahoihin, jotka päättävät vapaan sivistystyön resursseista eli opetus- ja kulttuuriministeriöön, työ- ja elinkeinoministeriöön, Opetushallitukseen, Suomen Kuntaliittoon, valtioneuvostoon ja eduskuntaan. Yhdistys huolehtii jäsenliittojen kanssa siitä, että tieto kulkee kaikkien vapaan sivistystyön valtakunnallisten toimijoiden kesken eikä viestintä ole ristiriitaista. Yhdistyksen sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä sovelletaan yhdistykselle hyväksyttyä viestintästrategiaa..

Toimintavuonna yhdistys

- viestii vapaan sivistystyön olemuksesta, laajuudesta ja merkityksestä tiedotusvälineille

- tekee Kansanvalistusseuran kanssa tiivistä viestinnällistä yhteistyötä
- osallistuu Elinikäisen oppimisen viikkoon jäsenjärjestöjen kanssa

4. Kansainvälinen toiminta

Yhdistys osallistuu pohjoismaisten ja eurooppalaisten aikuiskoulutuksen yhteistyöverkostojen toimintaan. Oppilaitokset ja oppilaitosmuodot hoitavat omat kansainväliset yhteytensä.

Yhdistys on jäsenenä aikuiskoulutuksen maailmanjärjestössä ICAE:ssa ja eurooppalaisessa kattojärjestössä EAEA:ssa. Yhdistyksen roolina EAEA:n jäsenjärjestönä on tukea sen eurooppalaista edunvalvontaa Suomesta käsin sekä osallistua keskusteluun, kun muodostetaan Suomen kantoja koulutusta koskeviin linjanvetoihin EU:ssa. Käytännön yhteydestä huolehtii EAEA:n hallituksen jäsenenä toimiva Tapio Kujala, jonka työnantajana Kansanvalistusseura hoitaa myös EAEA:n tiedotuksen.

Yhdistys tekee yhteistyötä pohjoismaisten vapaan sivistystyön järjestöjen pääsihteerien Folkbildning i Norden-verkoston kanssa ja osallistuu Pohjoismaisen aikuisoppimisen verkoston (NVL) työryhmien ja verkostojen toimintaan, kun niiden aiheet edistävät vapaan sivistystyön asemaa ja kehittämistä.

Toimintavuonna yhdistys

- osallistuu aktiivisesti EAEA:n hallitustyöskentelyyn Tapio Kujalan toimesta
- osallistuu Suomen linjanmäärittelyihin eurooppalaisissa ja pohjoismaisissa aikuiskoulutuksen ja vapaan sivistystyön kysymyksissä
- osallistuu pohjoismaisten vapaan sivistystyön yhteisjärjestöjen pääsihteeritapaamisiin
- osallistuu NVL:n vapaan sivistystyön opitun tunnustamisen kehittämiseen tähtäävään toimintaan

5. Hankkeet

Sivistyksen Vastuu ja Vapaus (SVV) -tutkimusohjelma vv. 2015–2017

Yhdistys jatkaa tutkimuksen vahvistamiseen ja hyödyntämiseen liittyvää yhteistyötä yliopistojen ja jäsenjärjestöjen kanssa. Vuosi 2015 aloittaa uuden kolmivuotiskauden. VST:n tehtävänä SVV-ohjelmassa on tutkimustiedon tuottaminen, kokoaminen ja levittäminen, kansallisten tutkijatapaamisten ja tutkimusseminaarin järjestäminen yhteistyössä yhteistyöyliopistojen kanssa sekä SVV-toiminnasta tiedottaminen. Tutkimukseen liittyvää yhteistyötä ja tukitoimintaa toteutetaan erillisrahoituksella (OKM:stä, rahastoilta ja säätiöiltä).

Toimintavuonna yhdistys

- järjestää tutkimuspohjaisen vapaan sivistystyön seminaarin 2015
- järjestää yhteistyöyliopistojen kanssa tutkijatapaamisia
- osallistuu pohjoismaisen aikuiskasvatustutkimuksen konferenssin järjestämiseen yhteistyössä yliopistojen ja Aikuiskasvatuksen tutkimusseuran kanssa maaliskuussa 2015
- ylläpitää SVV-verkkosivustoa

Pohjoismaiset matka-apurahat

Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee vapaan sivistystyön toimijoiden pohjoismaista yhteistyötä avustuksella, joka kanavoidaan kentälle VST:n kautta.

Toimintavuonna yhdistys

- jakaa apurahoja alan oppilaitoksissa ja järjestöissä työskentelevien Pohjoismaihin ja Suomen lähialueille suuntautuvien alan yhteistyöhön, täydennyskoulutukseen tai konferensseihin osallistumiseen liittyvien matkojen kustannuksiin

Talous

Yhdistyksen talous rakentuu opetus- ja kulttuuriministeriön järjestöavustuksen varaan. Hankkeet toteutetaan hankerahoituksella ja rahastojen/säätiöiden avustuksilla. Taloutta hoidetaan hyväksytyn talousarvion mukaisesti.

Henkilöstö

Yhdistyksen toimintaa johtaa hallituksen puheenjohtaja, joka osallistuu konkreettisesti yhdistyksen tavoitteiden ja tehtävien toteuttamiseksi. Yhdistys tekee puheenjohtajan tehtävien hoitamisesta ja siitä maksettavasta korvauksesta sopimuksen puheenjohtajan kotiorganisaation kanssa.

Yhdistyksen palkkaamana kokoaikaisena työntekijänä toimii suunnittelija Leena Saloheimo.

Arviointi

Yhdistyksen hallitus järjestää oman arviointi-istunnon vuoden 2015 alkupuoliskolla.